

Модуль 3. Хореографія освіти: стандартизація чи персоналізація?

Лекція 45. Як створити умови для розвитку навичок XXI столітті?

Для того аби здійснювати зміни в освіті вашого навчального закладу варто створити групу підтримки. Для будь-яких починань вкрай важливо мати однодумців, з якими ви можете відверто обговорювати всі свої задуми та отримувати від них адекватний зворотній зв'язок. Мені пригадуються освітні програми ІТ-гігантів, де однією з ключових позицій виступає обговорення педагогічного досвіду командою освітян. Таке об'єднання має стати вашою фаховою психотерапевтичною групою, де ви аналізуєте та інтерпретуєте пережитий досвід: емоції, реакції, думки, установки тощо.

Чому важливо мати такий фаховий гурт? Колись я проходив курс «Модельне мислення» на освітній платформі «Coursera» і там розглядалась така цікава модель: «Натовп завжди розумніший за окрему людину». Тобто колективний розум продуктивніший за окремо взятий розумовий процес людини. В психотерапії використовується так зване «Вікно Джохарі» для забезпечення зворотного зв'язку (див. таблицю 1).

Таблиця 1. «Вікно Джохарі»

	Відоме мені	Невідоме мені
Відоме іншим	1. Відкрите	2. «Сліпа пляма»
Невідоме іншим	3. Приховане	4. Невідоме

1 чверть – відоме мені та іншим – відкрите «Я».

2 чверть – невідоме мені, проте відоме іншим – «сліпа пляма».

3 чверть – відоме мені та невідоме іншим – приховане «Я».

4 чверть – невідоме мені та іншим – невідоме «Я».

Робота в такій фаховій групі дозволить зростати вашому професіоналізму та розширювати 1 чверть шляхом зменшення решти трьох. Основна мішень подібних засідань – це «сліпа пляма» – те, що інші бачать, а ви не помічаєте. Це посилить ваше сприйняття реальності допоможе людині бачити себе так, як її бачать інші люди. Завдяки зворотному зв'язку від ваших

колег «сліпа пляма» стане значно меншою. А ось і група питань, які варто обміркувати:

1. Перегляньте свої запитання, завдання, тести. Оцініть їх, наскільки вони орієнтовані на інтенсивне запам'ятовування фактів? Чи допомагають вони розвивати мисленнєві навички?
2. Проаналізуйте, скільки часу на занятті займає ваше віщання, а скільки дискусії між учнями? Чи мають вони можливість працювати в командах? Якщо ваш ефірний час перевищує 30 %, поміркуйте, як переформатувати заняття?
3. Чи оцінюєте ви запитання учнів, чи лише відповіді? Згадаємо А. Ейнштейна: сформулювати проблему значно важливіше і складніше, ніж її розв'язати.
4. Чи даєте ви учням можливість розробляти власні проекти та представляти їх? Чи дозволяєте помилятися і зазнавати поразок без ризику завалити ваш курс?

Отже, в загальному вигляді освіта має бути чергуванням двох фаз: 1) дослідження; 2) рефлексія. Важливо навчити учнів мислити як науковці, та застосовувати наукові методи.